

Revistă lunară de cultură creștină

vestitorul

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie

Seria I, Anul XX, Nr. 10 (246), 2014

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui, tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

scrisoare pastorală

Ia sărbătoarea Învierii domnului 2014

„Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare,
Paștile Domnului, Paștile!
Că din moarte la viață și de pe pământ la cer,
Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi,
Cei ce-I cântăm cântare de biruință,..
(Canonul Învierii, Cântarea I)

Iubiți credincioși,

Hristos a Înviat! Mormântul nu-L poate ține!
„Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit:... că Fiul Omului
trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoși și să
fie răstignit, iar a treia zi să învieze” (cf. Lc. 24 6-7).
Femeile „care îl însoțiseră pe Isus din Galilea” (cf. Lc.
23,49), după toate cele petrecute cu judecata lui Isus,
cu biciuirea, cu purtarea crucii spre Golgota, cu răs-
tignirea, cu moartea și îngroparea Domnului, venind
cu miresme „au găsit piatra răsturnată de pe mor-
mânt”, (Lc. 24, 2) iar înăuntru au văzut „doi bărbați...
în veșminte strălucitoare” (Lc. 24, 4) care le-au spus
simplu: „aduceți-vă aminte” (Lc. 24, 6)! „Iar plecând
ele în grabă de la mormânt, cu frică și cu bucurie mare
au alergat să vestească ucenicilor Lui” (Mt. 28, 8) mi-
nunea. Era normal ca femeile să fie „înfricoșate” și
speriate, era firesc să nu îi privească pe cei doi îngeri
și să stea cu „fața la pământ”: evenimentele au fost
prea multe și s-au întâmplat prea repede pentru ca ele

să-și mai aducă aminte de ceva. În același timp, „Petru
și celălalt ucenic” (cf. Io. 20, 3), împreună cu femeile,
trăiesc în suflet o mare bucurie constatând că Isus
nu mai era acolo: au „văzut și a crezut” (cf. Io. 20,8),
au crezut că „a înviat”! Cu toții, învățaței și femei
mironosițe, probabil că ar fi trebuit să fie mai atenți,
să fie preocupați nu doar de „miresmele” pentru îmbăl-
sămare, ci să creadă mai mult în cuvintele și spusele
lui Isus, să fie deja în Galileea și să-L aștepte pe Isus
înviat. ... Și totuși, în aceste momente frica, bucuria,
speranța, aducerea aminte sunt sentimentele pe care le
trăiesc apropiații lui Isus. Dar, este adevărat că doar la
spusele îngerului „ele și-au adus aminte de cuvântul
Lui” (cf. Lc. 24, 8).

Dragii mei,

Aducerea aminte, neuitarea este foarte importan-
tă pentru toți! Aceeași îngeri ne repetă și nouă astăzi:
aduceți-vă aminte că „Fiul lui Dumnezeu... a lucrat cu
mâini omenești, a gândit cu minte omenească, a voit
cu voință omenească (Cf. Conc. Din Constantinopol
III), a iubit cu inimă omenească” (GS 22). Aduceți-vă
aminte că s-a „născut din Maria Fecioara, S-a făcut cu
adevărat unul dintre noi, asemănător nouă întru toa-
te, afară de păcat” (cf. Evr. 4,15) (GS 22). Aduceți-vă
aminte că „Mielul nevinovat, prin Sângele Său văr-
sat... ne-a scos din robia diavolului și a păcatului” (GS
22). În plus, știm că „Isus își începe misiunea departe
de zarva marilor orașe ale timpului său, în Galileea
neamurilor și cu oameni foarte modești: niște pescari
umili și simpli. Îi alege și îi pregătește pentru a pri-
mi Vestea cea bună și Împărăția lui Dumnezeu, iar ei
abandonând totul Îl urmează” (cf. Angelus 26.1.2014).
Acești oameni își aduc și ei aminte doar după Înviere
de cuvintele Lui: „Oare, nu ardea în noi inima noastră,
când ne vorbea pe cale și când ne tâlcuia Scripturile”?
(Lc. 24, 32). Apoi, Sfântul Pavel, Apostolul neamurilor,
ne mai spune: „aduceți-vă aminte de lanțurile mele”
(Col. 4, 18); „Aduceți-vă, dar, aminte mai întâi de zi-
lele în care, după ce ați fost luminați, ați răbdat luptă
grea de suferințe” (Evr. 10, 32); „aduceți-vă aminte și
de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui

vestitorul

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Ioan
Măgherușan, Silvia Pantiș

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

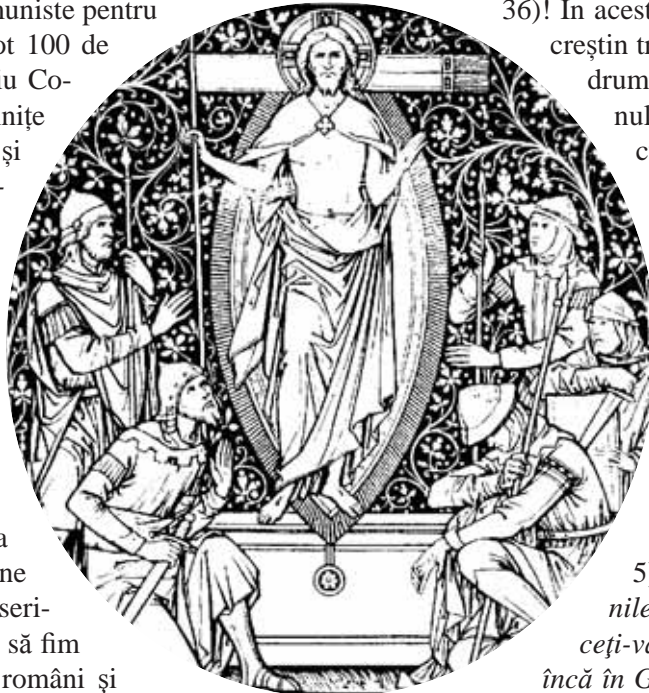
Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (cf. Evr. 13, 7).

O astfel de aducere aminte înseamnă un efort de credință, înseamnă „*metanoia*”, înseamnă întoarcerea minții și a sufletului, a gândului bun către Dumnezeu și către cei care ne-au fost înaintași. Ne aducem aminte, la Învierea Domnului din acest an, că se împlinesc 250 de ani de la moartea lui Petru Pavel Aron, episcopul care a deschis Școlile Blajului, „*fântâni ale darului*” pentru toți copiii de români. Și mai comemorăm 150 de ani de la moartea lui Simion Bărnuțiu, „*bardul*” de pe Câmpia Libertății. Aniversăm, de asemenea, 100 de ani de la nașterea Preasfințitului Iuliu Hirțea, cel care a stat 14 ani prin pușcăriile comuniste pentru credința în Isus Hristos, și tot 100 de ani de la nașterea lui Corneliu Coposu, care a stat 17 ani în temnițe doar pentru Adevăr, Dreptate și Libertate. Se numesc „*metanoia*” aceste aduceri aminte deoarece cu toții sunt deja „*în Casa Tatălui*”, învăluți în lumina celor doi îngeri de la ușa mormântului lui Hristos. După cum trebuie să ne amintim de cei care au făcut libertatea noastră posibilă, de cei care fac binele, de cei care diminuează suferința din jurul nostru. Trebuie să ne amintim de eroii și martirii bisericii noastre, de cei care ne fac să fim mândri de faptul că suntem români și creștini.

„*Domnul ne cheamă și astăzi! Domnul trece pe drumurile vieții noastre de fiecare zi. ... Ne cheamă să mergem cu El, să lucrăm cu El, pentru Împărăția lui Dumnezeu, în Galilea timpurilor noastre*” (cf. *Angelus* 26.1.2014). Hristos cel Înviat este cel care ne cheamă, El este Cel care „*ne deschide mintea*” (cf. *Lc.* 24, 45). Hristos cel Înviat este cel care ne îndeamnă să ne aducem aminte, dar să trăim și în contemporaneitate, „*pricepând Scripturile*” (cf. *Lc.* 24, 45), să avem o perspectivă pentru viitor și să „*propovăduim în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile*” (cf. *Lc.* 24, 47). Doar Hristos cel Înviat ne ajută să privim „*cu luare aminte*” (*Evr.* 13, 7) la cruce și la înaintași, să le urmăm credința și exemplul.

Dragi credincioși,

Ne aducem aminte și de răspunsul pe care Petru i-L dă lui Isus, pe malul mării Galilei: „*Doamne, Tu știi că Te iubesc*” (*Io.* 21, 16). Prin aceste cuvinte,

în această iubire și cu aceste simțăminte ale lui Petru, Sfântul Părinte Papa Francisc va canoniza în acest an pe Papa Ioan al XXIII-lea și pe Papa Ioan Paul al II-lea: primul a deschis „*Conciliul Vatican II*”, iar celălalt a făcut să cadă „*zidul Berlinului*” și „*cortina de fier*”. Împreună cu Petru și cu acești doi papi, împreună cu Petru Pavel Aron și cu Simion Bărnuțiu, împreună cu Preasfințitul Iuliu Hirțea și Corneliu Coposu, împreună cu Preasfințitul Anton Durcovici și cu episcopii greco-catolici martiri și noi putem spune: „*Doamne, Tu știi toate*” (*Io.* 21, 17); Tu știi că te iubim; Tu știi cum „*arde în noi inima noastră*” (cf. *Lc.* 24, 32); Tu știi cum ne aducem aminte de patimă și de cruce, de mormânt și de Înviere „*la frângerea pâinii*” (cf. *Lc.* 24, 30-36)! În aceste cuvinte ale lui Petru, fiecare creștin trebuie să discearnă și să aleagă drumul pe care să meargă spre Domnul, fiecare creștin trebuie să aibă curajul de a propovădui „*în numele lui Hristos*” (cf. *Lc.* 24, 47), fiecare creștin trebuie să se simtă trimis de Domnul: iată, „*Eu vă trimit pe voi*” (*Io.* 20, 121)!

Dragii mei,

Hristos a Înviat! De aceea și eu vă îndemn: „*aduceți-vă aminte de vremurile străvechi*” (*Is.* 46, 9; *Ps.* 104 5); „*aduceți-vă aminte de minunile Lui*” (*1 Cronici*, 16, 13); „*aduceți-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea*” (*Lc.* 24, 9); „*aduceți-vă aminte de lucrurile părinților noștri... și veți lua mărire și nume veșnic*” (*Macavei*, 2, 51) și, mai presus de toate, aduceți-vă aminte de Înviere! „*Viața de acum... să o trăiți în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care v-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru noi toți*” (cf. *Gal.* 2, 20), pentru că „*învierea lui Isus Hristos din morți ne-a născut din nou spre speranță vie*” (*1 Petru*, 1, 3). Vă îndemn încă să vă aduceți-vă aminte și de cei mai săraci dar și de cei bogați – cu toții să se bucure de Înviere! Aduceți-vă aminte de părinții voștri și de toți cei dragi pe care îi purtați în inimă și în suflet: astăzi este ziua cea mare a Învierii; astăzi este ziua cea mare a Adevărului și a dreptății; astăzi este ziua cea mare a iertării și a iubirii; astăzi este ziua cea mare a bucuriei!

Tuturor haruri și binecuvântări de la Domnul!
Vă doresc Sărbători fericite și binecuvântate!
Hristos a Înviat!

+ **Virgil BERCEA**
Episcop

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Rugăciunea este o luptă cu Dumnezeu

4.04.2014

Rugăciunea este o luptă cu Dumnezeu și trebuie făcută cu libertate și insistență, asemenea unui dialog sincer cu un prieten. Această rugăciune ne schimbă inima, deoarece ne arată mai bine cum este Dumnezeu. Aceasta este, conform Radio Vatican, sinteza predicii Papei Francisc rostită la Sfânta Liturghie celebrată joi dimineață în Capela Casei Santa Marta din Vatican.

În centrul predicii Sfântului Părinte s-a aflat dialogul dintre Moise și Dumnezeu pe Muntele Sinai (Exod, 32, 7-14), când Dumnezeu dorește să pedepsească poporul ales pentru că și-a construit idol un vițel de aur. Moise se roagă însă lui Dumnezeu pentru a-l face să se răzgândească: “această rugăciune este o adevărată luptă cu Dumnezeu. O luptă a conducătorului poporului pentru a-și salva poporul, care este poporul lui Dumnezeu. Iar Moise vorbește liber în fața Domnului și ne învață cum să ne rugăm, fără să ne temem, în mod liber, chiar și insistent. Moise a insistat. Este curajos. Rugăciunea trebuie să fie și o «negociere cu Dumnezeu», aducând «argumente». În cele din urmă Moise îl convinge pe Dumnezeu, iar lectura zice că «Dumnezeu s-a căit de răul cu care și-a amenințat poporul».

Dar cine s-a schimbat?”, a întrebat Papa Francisc. “Domnul? Eu nu cred că El. Cel care s-a schimbat este Moise, deoarece el credea că Domnul ar fi făcut acest lucru, credea că Domnul ar fi distrus poporul, iar Moise rememora cât a fost de bun Domnul cu poporul său, cum i-a scos din robia Egiptului și le-a oferit o promisiune. Cu aceste argumente Moise încearcă să îl convingă pe Dumnezeu, dar în acest proces el regăsește memoria poporului său, și găsește milostivirea lui Dumnezeu. Acest Moise, care se temea că Dumnezeu ar face acest lucru, în cele din urmă coboară de pe munte cu un lucru mareț în suflet: Dumnezeu nostru este milostiv. Știe să ierte. Renunță la deciziile sale. Este un tată.”

Toate acestea, a spus Papa Francisc, Moise le cunoștea, “dar le știa mai mult sau mai puțin obscur, iar în rugăciune le regăsește. Acest lucru face și rugăciunea în noi: ne schimbă sufletul. Rugăciunea ne schimbă sufletul. Ne face să înțelegem mai bine cum este Dumnezeul nostru. De aceea este important să vorbim cu Domnul fără a folosi cuvinte goale – Isus spune: «asemenea păgânilor». Nu, trebuie să vorbim în mod real: «Uite Doamne, am această problemă, în familie, cu fiul meu, cu această persoană... Ce pot să fac? Dar uite, nu mă poți abandona!» Aceasta este

rugăciunea! Dar această rugăciune ia mult timp? Da, are nevoie de mult timp!”

Este timpul necesar pentru a-l cunoaște mai bine pe Dumnezeu, asemenea unui prieten, deoarece, așa cum spune și Biblia, Moise se ruga Domnului ca și cum vorbesc doi prieteni: “Biblia spune că Moise vorbea cu Dumnezeu față către față, asemenea unui prieten. Astfel trebuie să fie rugăciunea: liberă, insistentă, cu argumente. Chiar și dojenindu-l puțin pe Domnul: «Mi-ai promis acest lucru, și nu ai făcut...», precum se vorbește cu un prieten. Să ne deschidem sufletul către această rugăciune. Moise s-a coborât de pe munte reînviat: «L-am cunoscut mai bine pe Domnul» și cu această forță pe care i-a dat-o rugăciunea, își reia munca de conducere a poporului înspre Țara Făgăduită. Rugăciunea reînviat! Domnul să ne dea tuturor harul, pentru rugăciunea este un har.”

“În fiecare rugăciune”, a amintit Papa, “este prezent Spiritul Sfânt”, “nu poți să te rogi fără Spiritul Sfânt. El este cel care se roagă în noi, El este cel care ne schimbă inimile, care ne învață să îi spunem lui Dumnezeu «Tată». Să credem în Spiritul Sfânt pentru ca El să ne învețe să ne rugăm precum s-a rugat Moise, să negociem cu Dumnezeu cu libertatea spiritului, în mod curajos. Iar Spiritul Sfânt, care este prezent mereu în rugăciunea noastră, să ne conducă pe acest drum.”

Ioan MĂGHERUȘAN

BUCURIA ÎNVIERII DOMNULUI

Bucuria este un sentiment de mulțumire vie, de satisfacție sufletească, iar Învieria Domnului sau Paștele este „sărbătoarea sărbătorilor”, o adevărată explozie a bucuriei creștine. În noaptea de Înviere bisericile creștine cheamă credincioșii să ia lumină. În tăcerea tainică a nopții răsună Imnul și Troparele Învierii ca un strigăt de bucurie și ca un triumf al binelui împotriva răului, al vieții asupra morții, al dreptății asupra păcatului, al luminii asupra întunericului. Învieria lui Isus umple toate inimile de lumină și de bucurie creștină.

Versurile „Cristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând” au o semnificație, o măreție și o profunzime nemaiîntâlnite cu alte ocazii. Patimile, Moartea și Învieria Domnului Isus au sfârșit ferecăturile iadului, au adus abolirea păcatului adamic, biruința vieții asupra morții și triumful luminii și al adevărului, ele deschid calea spre mântuire, spre fericirea veșnică. Tot ele scot în relief libertatea suverană a Fiului lui Dumnezeu care de bunăvoie acceptă Patimile și Moartea ca jertfă adusă Tatălui pentru mântuirea oamenilor. Femeile mironosițe aflând de la înger despre Învieria Domnului, aleargă „cu frică și cu bucurie mare” să ducă vestea ucenicilor și lui Petru. Isus le-a întâmpinat zicând: „Bucurați-vă!” Cauza bucuriei noastre în Înviere, constă în înlăturarea morții ca sfârșit al vieții și deschiderea orizontului spre eternitate. Moartea a fost biruită în propriul său locaș, numit Șeol. Prin moartea trupului noi dobândim viața veșnică a sufletului. Însă, Noaptea Pascală a Învierii trece prin cea a agoniei și a mormântului, prin Jertfă și Cruce.

Isus a înviat în ziua întâi a săptămânii, care în cronologia creației este considerată: „Ziua a opta. Însă, pentru noi, o zi nouă s-a ridicat: ziua Învierii lui Cristos. Ziua a șaptea încheie prima creație. Cea de-a opta zii începe noua creație. În felul acesta, lucrarea creației culminează în lucrarea mai măreață, a răscumpărării. Prima creație își află sensul și apogeul în noua creație în Cristos, care o întrece în strălucire pe cea dintâi”. (1)

Învieria Domnului este legată de sărbătorile pascale la evrei. Cuvântul *paști* sau *paște* provin din ebraicul *pesach* și înseamnă „a trece pe lângă”. Sărbătoarea *pesach* a existat înainte de venirea lui Isus. Așezarea Paștelor sau *pesach-ul* a avut loc, prima dată, în jurul anului 1400 î.Cr. Atunci poporul lui Israel a sărbătorit ieșirea din robia egipteană sub conducerea lui Moise. Sărbătoarea *pesach*, era marcată de junghierea unui miel și consumarea de azimă timp de șapte zile. La așezarea Paștelor la evrei, mielul era jertfa adusă Domnului. Carnea mielului trebuia consumată în noaptea aceia, friptă la foc, iar cu sângele lui s-au însemnat casele israelienilor la „amândoi ușorii și pragul cel de sus al ușii” (Ex. 12,7), pentru ca „pierzătorul” să treacă pe lângă casele lor și astfel să fieocoliți de pedeapsa

abătută asupra egiptenilor prin care erau loviți cu moartea fiecare din întâiul născut al oamenilor și al dobitoacelor. Sărbătoarea azimelor este aniversarea scoaterii izraeliților din robia egipteană.

Dumnezeu a reînnoit legământul cu izraeliții trimițând de data aceasta pe însuși Fiul Său, pe Isus – Mesia. Paștele Domnului prefigurează trecerea noastră desăvârșită de la pământ la Cer și de la moarte la viață prin intermediul Jertfelor și a Crucii lui Isus. Noul legământ se adresează tuturor popoarelor care vor să primească iertarea păcatelor. Dacă sângele mielului veterotestamentar a contribuit la eliberarea israelienilor din robia egiptenilor, Sângele lui Isus vărsat pe Cruce a răscumpărat pe om din robia păcatului și din gheara morții veșnice. Înainte de Patimi, la Cina cea de Taină, Isus a instituit sărbătoarea Paștelui după Legea nouă prin orânduirea Sfințelor Taine ale Euharistiei și Preoții, în Cenacolul din Ierusalim.

Azi sărbătoarea Paștelui aduce o mare bucurie în inimile tuturor creștinilor. Învieria Domnului este temelia întregii creștinătăți. „Și dacă Cristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră” (1 Cor.15,14). Evanghelia, vestea cea bună, se concretizează în vestea Învierii lui Isus, om și Dumnezeu, iar noi ne împărtășim de viața deplină a umanității lui în Dumnezeu. Învieria Domnului a deschis porțile raiului ferecate de păcat și a zdrobit, pentru totdeauna, ferecăturile și puterea morții. Ea este totodată Sărbătoarea iertării și a marii iubiri a lui Dumnezeu față de creația Sa, omul. „Să iertăm totul pentru Înviere”. Isus, Soarele dreptății, și Lumina Învierii străbat până și în întunericul de nepătruns până acum, întunericul morții veșnice generat de păcat.

Paștele Domnului este, în același timp, și o sărbătoare a speranței, care acum are un temel solid, mântuirea sufletelor. Sufletul omului este destinat nemuririi, dar aceasta nu se poate realiza fără jertfă. Jertfa supremă este Isus, care de bunăvoie a acceptat Patimile și Moartea, luând asupra Sa povara păcatului întregii omeniri, obținând grația divină. Legea morală își găsește în Patimile și Învieria Domnului Isus plinătatea și unitatea de credință creștină, iar în persoana lui Isus Înviat, calea spre desăvârșire.

Biserica noastră Greco-Catolică, preluând ritul oriental, pentru a ne aduce aminte de Patimile și Crucea lui Isus, chiar și în momente de mare bucurie și înălțare sufletească, și pentru ca noi să nu-L răstignim a doua oară, a orânduie ca Slujba de Înviere să înceapă cu o adaptare a textului din Psalmul 67, versetele 1-3, astfel: „Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața lui cei ce-L urăsc pe Dânsul; Precum se risipește fumul, să se risipească, precum

(continuare în pag. 6)

Comunicat din partea episcopilor din COMECE

Alegerile Euro-Parlamentare vor avea loc între 22–25 Mai 2014. Rezultatele vor avea efect asupra legislativului UE pe următorii 5 ani și vor avea cea mai mare influență asupra celor ce conduc Uniunea în următorii ani.

Este esențial ca toți cetățenii UE să participe la procesul democratic prin acordarea votului în ziua alegerilor. Cu cât participarea este mai puternică, cu atât noul legislativ este mai puternic.

Timpul de pregătire până la alegeri oferă oportunitatea ca întreaga societate Europeană să dezbata principalele probleme social-economice care vor afecta Uniunea în anii care vin.

Noi credem că este datoria noastră, în calitate de Episcopi ai COMECE, să oferim alegătorilor UE îndrumare în formarea conștiinței fiecăruia, și dorim să realizăm aceasta prin sublinierea celor mai importante probleme, evaluându-le din perspectiva învățaturii sociale Catolice.

Chiar dacă ne adresăm, în primul rând, acelor cetățeni care sunt catolici, sperăm ca sfatul nostru să fie primit cu deschidere de către toți bărbații și femeile de bună credință cărora le pasă de succesul proiectului European. Sperăm ca glasul nostru să fie auzit și de către cei care doresc un mandat pentru a se pune în slujba Parlamentului European.

Vom începe prin a atrage atenția asupra unor as-

pecte generale:

1. Este dreptul și datoria fiecărui cetățean al UE să-și exprime votul. Multe milioane de cetățeni tineri vor vota pentru prima dată, unii încă studenți iar alții pe piața forței de muncă dar, mulți din păcate șomeri. Îndemnăm tinerii noștri să își facă auzit glasul prin a se implica în dezbaterile politice și, mai presus de toate, prin a vota.

2. Este important ca atât pentru cei care aspiră la un loc în Parlamentul European dar și pentru cei care doresc să revină, să fie conștienți de daunele colaterale ale crizei bancare/economice care a început în anul 2008. Papa Francisc a atras atenția publicului asupra situației precare a celor săraci și vulnerabili, asupra tinerilor și persoanelor cu dezabilități, să nu uite de cei căzuți recent în sărăcie din cauza crizei. Numărul „noilor săraci” este în creștere într-un ritm alarmant.

3. Mesajul creștin este unul de speranță. Este convingerea noastră că proiectul European este inspirat de o imagine nobilă a omenirii. Cetățenii, comunitățile și chiar statele naționale trebuie să fie capabile de a lăsa deoparte interesele proprii în favoarea binelui comun. Îndemnul lansat de Papa Ioan Paul al II-lea în anul 2003 în Exortația Apostolică „Ecclesia in Europa”, a fost unul de speranță și este însoțit de o speranță puternică într-un viitor mai bun prin care Biserica se apropie de provocarea Europeană.

(continuare în pag. 7)

(urmăre din pag. 5)

Bucuria Învierii...

se topește ceara de fața focului; Așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii să se veselească; Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa”. Acest text ca și textul original al psalmului de mai sus relevă, printre altele, blestemul Domnului ca o invocație cu rol de sancțiune, prin care se invocă mânia divinității asupra păcătoșilor. Însă peste toate acestea se așterne speranța, bucuria și veselia zilei „pe care a făcut-o Domnul”.

„Sfânta Maică Biserica socotește de datoria ei să celebreze printr-o comemorare sacră, în anumite zile din cursul anului, opera mântuitoare a Mirelui său divin. În fiecare săptămână, în ziua pe care a numit-o duminică, ea sărbătorește Învieria Domnului, pe care, o dată pe an, o celebrează împreună cu fericita lui Pătimire, prin marea solemnitate a Paștelui”. (2) „*Dies dominica*”; „Ziua Domnului”, este speranța nouă în care viața noastră este binecuvântată prin Moartea și Învieria lui Isus. „Ea aduce la împlinire, în Paștele lui Cristos, adevărul spiritual al sabatului și vestește odihna veșnică a omului în Dumnezeu”. (3) Creștinii de pretutindeni prin viața lor de imitare a lui Cristos grăbesc venirea Împărăției lui Dumnezeu, a adevărului, a dreptății și a păcii. Unindu-ne cu Jertfa mântuitoare și

cu Învieria biruitoare a lui Isus, putem face din viața noastră o adevărată jertfă pentru Dumnezeu, cântând și laudând cu bucurie pe Domnul din toată inima: cântați lui Dumnezeu, cântați numelui Lui, dați mărire, laude Lui, gătiți calea Celui ce ne ajută să străbatem arșița dogoritoare și pustiul din sufletele noastre, a Celui care ne întărește pentru a înfrunta valurile involburate ale vieții și aduce liniștea și pacea lumii! „Celebrarea duminicală a Zilei și a Euharistiei Domnului este centrul vieții Bisericești”. (4) Ea este - aducere aminte și celebrează Misterul pascal. „Prin sângele Crucii Sale, El a «*nimicit ura în trupul său*» (Ef.2,16), i-a împăcat pe oameni cu Dumnezeu și a făcut din Biserica Sa sacramentul unității neamului omenesc și al unirii lui cu Dumnezeu”. (5)

Deci, Învieria Domnului fiind cea mai mare sărbătoare a creștinătății, aduce o mare bucurie în inimile creștinilor: zâmbete pe fețele tuturor; stare de exaltare; splendoare și măreție spirituală; momente de înălțare sufletească; toate însoțite de creștinescul salut: Cristos a înviat! La acesta se răspunde cu dăruire și convingere: Adevărat că a înviat!

(1) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III – a, 2003, 349; (2) Idem 1163; (3) Idem 2175; (4) Idem 2177; (5) Idem 2305.

(urmare din pag. 6)

4. Cumpătarea este una dintre virtuțile naturale în centrul spiritualității creștine. O cultură echilibrată trebuie să modeleze economia socială de piață și politica de mediu. Trebuie să învățăm să trăim cu mai puțin, dar în aceeași măsură să ne asigurăm ca persoanele cu adevărat sărace să beneficieze de o distribuție mai corectă a bunurilor.

Există domenii specifice ale politicii UE în care putem direcționa atenția cetățenilor noștri:

1. Sunt importante mișcările de consolidare a unității în cadrul UE dar nu sacrificând principiul subsidiarității, un pilon de bază al familiei statelor naționale care constituie UE, nici compromiterea tradițiilor de veche dată, care predomină în multe dintre statele membre.

2. Un alt pilon al Uniunii, dar și un principiu care

stă la baza învățaturii sociale catolice este solidaritatea. Ar trebui să fie principiul de guvernare politică la fiecare nivel din întreaga UE, între națiuni, regiuni și grupuri organizate. Este necesar să construim o lume diferită, cu solidaritatea ca centru al său.

3. Este fundamental să ne amintim că la baza tuturor politicilor socio-economice există o viziune despre om înrădăcinată în profundul respect pentru demnitatea umană. Viața umană trebuie să fie protejată din momentul concepției până la moartea naturală. Familia, fiind celula de bază a societății, trebuie să se bucure de protecția de care are nevoie.

4. Europa este un continent aflat sub impactul mișcării și migrației - internă și din exterior - asupra vieții individului și societății. UE are o frontieră externă comună. Responsabilitatea de primire și de integrare a imigranților și a solicitanților de azil trebuie să fie împărțită proporțional de către statele membre. Este vital ca tratamentul emigraților la punctul de intrare să fie unul uman, ca drepturile omului să fie respectate cu scrupulozitate, și ca, ulterior, toate eforturile făcute, inclusiv de către Biserici, trebuie să asigure integrarea cu

succes în societățile gazdă din cadrul UE.

5. Suntem protectori ai creației și de aceea trebuie să respectăm limita de emisie de CO₂, trebuie promovată cooperarea internațională în domeniul schimbărilor climatice, trebuie să ne angajăm la o abordare ecologică și să insistăm asupra faptului că durabilitatea este un element fundamental în orice creștere sau politică de dezvoltare.

6. Libertatea religioasă este o trăsătură fundamentală a unei societăți tolerante și deschise. Această libertate include dreptul fiecăruia de a-și manifesta credința în public. Salutăm orientările UE privind promovarea și protecția libertății de religie și convingeri și, sperăm că noul Parlamentul European va intensifica activitatea în această chestiune importantă.

7. Noi susținem toate măsurile pentru a proteja o zi comună de odihnă pe săptămână, și anume Duminica.

8. În următorii cinci ani schimbările demografice vor avea un impact profund asupra vieții din UE. Noi pledăm pentru nivelul și calitatea de îngrijire la care au dreptul cetățenii vârstnici, dar și pentru politicienii care creează noi oportunități pentru tineri.

Uniunea Europeană este la un punct de cotitură. Criza economică, provocată de colapsul bancar din 2008, a tensionat relațiile dintre statele membre, a contestat principiul fundamental al solidarității în cadrul Uniunii și a adus în sărăcie un număr foarte mare de cetățeni, respectiv a întunecat perspectivele de viitor a multor tineri. Situația este dramatică pentru mulți chiar tragică.

Noi, Episcopii catolici, pledăm ca proiectul european să nu fie pus în pericol și nici abandonat sub presiunea curentă. Este esențial ca noi toți - politicieni, candidați pentru birou, toate părțile interesate - să contribuim în mod constructiv pentru a modela viitorul Europei. Am avea prea multe de pierdut în cazul în care proiectul european ar eșua.

Este esențial ca noi toți, în calitate de cetățeni europeni, să mergem la cabina de vot pe 22-25 Mai. Noi, Episcopii, vă îndemnăm ca votul să fie un răspuns al conștiinței fiecăruia, prealabil bine informată.

Contact: Johanna Touzel, purtător de cuvânt și ofițer de presă COMECE

johanna.touzel@comece.eu Tel +32 (0)2 235 05 15

COMECE este Comisia Conferințelor Episcopale din Uniunea Europeană și cuprinde 26 de episcopi reprezentând toate statele membre ale Uniunii Europene. Pentru mai bine de 30 de ani, COMECE a însoțit procesul integrării europene și și-a oferit reflecțiile. COMECE este astăzi partener de dialog al instituțiilor europene, după cum prevede articolul 17 (3) al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene.

Liturghia tinerilor în Biserica Seminarului

Duminică, 23 martie 2014, Asociația Tineretului Român Unit, ASTRU Oradea, a organizat prima Sfântă Liturghie a tinerilor în Biserica Seminarului Greco-Catolic Oradea.

Liturghia a fost celebrată de PS Virgil Bercea, alături de un sobor de preoți. În cadrul acestei Liturghii Preasfințitul, împreună cu ASTRU și Cercetașii i-au mulțumit pentru activitatea depusă în Eparhia de Oradea timp de 14 ani părintelui Iuliu Vasile Muntean, care va pleca în misiune în SUA.

La începutul Sfintei Liturghii, pr. Anton Cioba, în numele tinerilor din ASTRU Oradea, i-a oferit în dar părintelui Iuliu, ca semn de mulțumire pentru activitatea depusă în cadrul asociației, o cruce pectorală - crucea Blândului Păstor, modelul pe care îl poartă Sfântul Părinte Papa Francisc. Preasfințitul Virgil i-a oferit epigonatul ca o recunoștință pentru întreaga sa activitate și implicare în cadrul Seminarului, asociațiilor eparhiei dar și în cadrul Tribunalului matrimonial.

În cadrul solemn, la finalul Sfintei Liturghii,

Asociația a primit în sânul ei 10 noi membrii care au primit binecuvântarea Preasfințitului Virgil și a pr. Anton, promițând să fie un exemplu de „apostoli în lume trimiși”.

În încheierea Sfintei Liturghii, în timp ce tinerii cântau, pr. Iuliu și-a luat rămas bun de la cei prezenți.

Andreea PLUGARU

Lansare de carte la Seminarul greco-catolic din Oradea

Lansarea cărții „Marea amiază” a avut loc vineri 21 martie, ora 17.00, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan” din Oradea. Acest eveniment a fost prezentat de către poezii Ioan F. Pop și Ioan Moldovan.

„Istoric și filosof al culturii cu lungi stagii de serviciu, autorul ne propune un răgaz meditativ consacrat, de această dată, insolitei filosofii a lui F. Nietzsche (*Marea amiază, Studii și eseuri despre Nietzsche*, Ed. Ideea Europeană, București, 2014). Într-un demers analitic, dar și unul cu tentă expozițivă, profesorul Vasile Muscă privește empatic și comprehensiv una dintre cele mai strălucite minți care s-au exersat în tărâmul filosofiei. Studiile și eseurile cuprinse în acest volum vizualizează toate etapele gândirii nietzscheene, după cum extrapolează și pun în relație de contiguitate toate conceptele esențiale ale filosofului german.” a spus Ioan F. Pop în cuvântarea sa.

Deși paradoxal pentru unii, după cum a afirmat domnul profesor universitar Vasile Muscă, ideea de a lansa o carte, ce conține studii și eseuri despre Nietzsche, într-un institut teologic este bine întemeiată, în primul rând pentru că acesta reprezintă locul în care chiar dânsul a afirmat că se simte „acasă”.

Aflat fiind în acest mediu teologic, desigur că autorul a adus în discuție binecunoscuta afirmație strâns legată de numele lui Nietzsche, “Dumnezeu este mort”,

despre care precizează că nu îi aparține lui Nietzsche, ci el doar a consacrat-o, făcând-o astfel celebră. În plus, Dumnezeu care a murit, în concepția lui Nietzsche, nu este Dumnezeu creștin, ci reprezintă lumea suprasensibilă în general, după cum susține Heidegger. O altă remarcă deosebit de interesantă a domnului Muscă a fost aceea că marea greșală a creștinismului a constat tocmai intenția de a demonstra rațional existența lui Dumnezeu.

În concluzie, Ioan F. Pop afirmă că autorul se numără printre cazurile rarissime care pot povesti cu limpezime ceea ce au înțeles din filosofie, pot întâlni o clipă Ideea în marea amiază a gândirii filosofice.

Antoniuc SUCIU

Sesiune de comunicări științifice studențești

În perioada 20-21 martie 2014, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan” a avut loc Sesiunea de Comunicări Științifice Studențești organizată de Asociația Studențească „Coriolan Tămâian” Oradea. Tema sesiunii din anul acesta a fost „Arta sacră”.

La evenimentul cultural și spiritual au participat studenți greco-catolici, romano-catolici, ortodocși și de alte confesiuni, de la facultăți de teologie sau de arte din Oradea, Cluj, Blaj, Iași, Sibiu și București.

Sesiunea de comunicări a început joi 20 martie cu salutul de bun venit al părintelui rector al Seminarului, Antoniu Chifor, care a transmis binecuvântarea din partea PS Virgil Bercea care nu a putut fi prezent, fiind plecat din țară. Din partea Facultății de Teologie Greco-Catolică din Oradea, directorul departamentului, lect. univ. dr. Ionuț Popescu, a susținut un scurt cuvânt introductiv. De asemenea în deschidere a mai vorbit studentul Andrei Vucu din anul IV, care a făcut o introducere în temă.

La această sesiune au participat cu lucrări:

- Alexandru Chituță - Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” SIBIU - „Ut omnes unum sint - pictorul Octavian Smigelschi și ecumenicitatea picturii sale religioase”

- Pompiliu Bulgăr - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, BLAJ - „Iconostasul Catedralei Sfânta Treime din Blaj”

- Constantin Antohe - Facultatea de Teologie Romano-Catolică Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din IAȘI - „Artistul sacru, este sau moralist? - o viziune din perspectiva filosofiei lui Jacques Maritain”

- Ioan Petre - Facultatea de Teologie Ortodoxă BUCUREȘTI - „Icoana, fereastră spre Dumnezeu”

- Dan Siserman - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, CLUJ - „Sensul eschatologic al artei sacre”

- Mihai Mărieș - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, CLUJ - „Arta clasică versus arta creștină”

- Cristian Matus - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, ORADEA - „Icoana model de mărturisire a credinței, din primele veacuri până astăzi”

- Stefan Madarași - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, BLAJ - „Considerații despre icoana care a plâns la înmormântarea episcopului Petru Pavel Aron”

- Maria Bronț - Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman” ORADEA - „Icoana, artă și sacralitate”

- Adrian Popa - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, BLAJ - „Celestin Cherebețiu și muzica bisericească”

- Stancea Raul - Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității Babeș-Bolyai, ORADEA - „Întoarcerea Fiului risipitor în opera lui Rembrandt”

- Gabriela Dărăban - Facultatea de Muzică, Universitatea din ORADEA - „Johann Sebastian Bach. Johannes passion”

- Raul Bodea Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman” ORADEA - „Euharistia - adevărata icoană a lui Hristos?”

- Bolboasă Șofaru-Alin - Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” SIBIU - Ignoranța - a nu putea descrie lucrul mâinilor lui Dumnezeu sau a nu Îi recunoaște slava?”

Complexitatea acestui eveniment a fost marcată de două momente: ASTRU Cinema, la care s-a prezentat filmul artistic „Coriștii” urmat de comentariile făcute de invitatul surpriză: Maestrul Radu Mureșan, precum și lansarea de carte a domnului profesor Vasile Muscă intitulată „Marea amiază”.

În finalul sesiunii participanții au primit certificate de participare și cărți, drept răsplătă pentru munca depusă în pregătirea și susținerea lucrărilor.

Evenimentul a fost organizat de Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea, prin Asociația Studențească „Coriolan Tămâian” Oradea, împreună cu Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”.

Antoniu SUCIU, Președinte ASCTO

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2014

MAI

Universală: Pentru ca mijloacele de comunicare să fie instrumente în slujba adevărului și a păcii.

Pentru evanghelizare: Pentru ca Maria, steaua evanghelizării, să conducă misiunea Bisericii în vestirea lui Cristos la toate neamurile.

Silviu SANA

Centenar 1914-2014

Episcopul Iuliu Hirțea – voiaj în timp și în istorie

Între personalitățile istoriei recente a României, numele Episcopului dr. Iuliu Hirțea are un loc binemeritat, datorită exemplarității vieții pe care și-a pus-o în slujirea Bisericii Greco-Catolice. Alături de Episcopi: Ioan Ploscaru (1911-1998), Ioan Chertes (1911-1992), Tit Liviu Chinezu (1904-1955), Ioan Dragomir (1905-1985) și Alexandru Todea (1912-2002), Iuliu Hirțea face parte din a doua generație a episcopilor martiri și mărturisitori chemați să servească Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist.

Apelul la memorie încearcă să aducă în prezent viața și activitatea acestui vrednic slujitor al Bisericii marcând, prin câteva crâmpeie documentare despre personalitatea sa, centenarul nașterii sale.

Dar cine a fost cu adevărat Iuliu Hirțea?

„Un om bun, înalt, cu o privire blândă ...un erudit ...un părinte” sunt cele câteva cuvinte rostite despre Preasfințitul Iuliu de către cei care l-au cunoscut. Viața sa a fost asemenea unui voiaj a cărui stație finală a fost Împărăția Cerurilor. Nașterea și copilăria în satul Vintere, școlarizarea la liceul din Beiuș, anii de facultate – la Oradea și apoi la Roma, misiunea pastorală încredințată la hirotonire, hirotonirea ca Episcop, lanțurile închisorii și tenebrele persecuției comuniste, îndrumările și rugăciunile pentru turma încredințată, boala și suferințele trupesti, toate acestea i-au fost tovarăși de drum în voiajul său pământesc. Însă punctul final nu a fost 28 iunie 1978, așa cum el însuși mărturisea: „Am venit pe lume fără să ne fi pregătit înșine calea și vom pleca din ea după legi tot fără de noi stabilite. O Mână Divină ne-a sădit pe înșoritele plaiuri ale pământului și tot ea ne va și culege de aici.” (1)

La început de drum de preoție, dedicația de pe fotografia dăruită tatălui său îl definește: „...întru amintirea sf[inte]i zile de 9 Mai 1937 când prin primirea Sf[inte]i Preoții am devenit un alt Hristos, Păstor și Mântuitor al Sufletelor” (2). Apoi, la prima arestare din anul 1947, mărturisirea făcută organelor de anchetă arăta caracterul misiunii sale: „Nu m-am înscris în nici un partid politic, deoarece cartea mi-a dat destulă ocupație nevând timp pentru îndeletniciri exterioare.” (3) „Nu sunt reacționar, din contră sunt un prieten devotat al democrației populare din țara noastră, iar ca preot am propovăduit numai dragostea și iubirea de oameni.” (4)

De cealaltă parte, chiar și instrumentele regimului comunist – informatorii și agenții Securității - l-au recunoscut pentru calitățile sale: „Trece printre gr[eco]cat[olici] drept cel mai bun preot. De fapt este o fire evlavioasă.” (5) „Ca și din celelalte scrisori și din această scrisoare reiese că [părintele] HIRȚEA este o personalitate înaltă, în care are speranță și încredere toți credincioșii și chiar și preoții.” (6) „Susnumitul din

Fotografia de la hirotonirea într-o preoție

partea maselor Catolice se bucură de o mare recunoaștere ca „Mare dascăl Spiritual” (7).

Panegiricul scris la despărțirea pământească zuguvește chipul Episcopului de Oradea ca pe un om care și-a îndeplinit misiunea și al cărui voiaj și-a atins destinația: „Episcopul acesta n-a urât niciodată pe nimeni și, deși după identificare a fost acuzat – și condamnat în consecință – pentru crimă de înaltă trădare, n-a nutrit niciodată vreun gând de răzbunare, ci asemenea marilor săi înaintași și Apostoli, s-a rugat și s-a dăruit pentru mântuirea tuturor. Nevinovat ca Sfânta Tereza, poet (8) ca Sfântul Francisc, mărturisitor ca Sfântul Ioan Evangelistul, mesager ca Sfântul Tarcizius. Omul acesta nu era în stare să facă vre-un rău cuiva.” (9)

(1) Păr. Iuliu Hirtea, *Almanahul tinereții român*, 1947, p. 88-93.

(2) Sursa fotografiilor din text: Arhiva familiei Pr. Alexandru Muntean-Oradea.

(3) ACNSAS, dos. I 3569, f. 8.

(4) ACNSAS dos. I 3569, f. 1.

(5) ACNSAS, dos. D 1192, vol. 7, f. 18-19. Nota informativă din 28 iulie 1949.

(6) ACNSAS, dos. I 2900, vol 2, f. 13-16. Referat din 20 ianuarie 1950.

(7) ACNSAS, dos. I 2900, vol 2, f. 13-16. Referat din 20 ianuarie 1950.

(8) Cele două poezii din prezentul articol sunt scrise de Episcop Iuliu Hirțea în ultima perioadă a vieții sale.

(9) Text manuscris dactilografiat primit de la d-na Victoria Muntean în luna decembrie 2011. Textul a fost conceput de Pr. Dumitru Mureșan.

CONȘTIINȚA

Fac parte din Istoria creștină,
Din epoca de adevăr și har (Jo.1,17)
Ce a-mbrăcat pământul în Lumină
Și l-a-nfrățit sub sceptru de Pescar.

Fac parte din Istoria creștină,
Din TURMA CEA CU NUME GLORIOS,
Din numărul acelor ce se-nchină
DUMNEZEIRII DOMNULUI CHRISTOS.

Fac parte din Istoria creștină,
Din Tabăra de Sfinți și de Eroi,
Din Îngerii în trup, care - prin tină-
Își taie drum spre Viața de Apoi.

Fac parte din Istoria creștină,
Din Mreața cu pești răi și cu pești buni,
Din Țarina-ncercată de neghină,
Din Arca biciuită de furtuni.

Fac parte din Istoria creștină
Cu tot ceea ce am, și pot, și sunt:
Deschide-mi drum, Măicuță de har plină,
Prin viforul de patimi ce-l înfrunt !

9. MARTIRUL

Ajuns-am de-acum,
La capăt de drum,
Cu trupul meu slab;
    Deschise țării,
    Sub bolți de vecii
    Mă cheamă degrab.

Văd rariști de Rai-
Ce-ntrec gând și grai
De trudnice miști;
    Îl văd pe CEL SFÂNT,
    În slavă și cânt,
    Domnind peste ginți.

Azi, marele Crez
Cu vrednic Botez
De sînge-l sfințesc;
    Pe-al CRUCII Altar,
    Viața în dar
    Cu drag mi-o jertfesc.

MĂICUȚĂ și STEA

Cobori de mă ia
La FIUL DIVIN;
    Îndreaptă spre Cer
    Pe toți care pier
    În lumea de chin.

De după zări,
Răzbat chemări.
    "İată-mă vin",
    Răspunde lin
    Un glas stins;

Peste plângeri
Se-aud Îngeri
Cântând senin:
    "AMIN ! AMIN !
    A ÎNVINS !"

Preasfințitul Iuliu Hirțea, Episcopul - amintiri -

Am avut șansa de a-l reîntâlni pe PSS Iuliu Hirțea în anul 1972, locuind în același cartier: Velența.

Întâlnirea a fost emoționantă. Eram pe stradă împreună cu mama, cea care l-a recunoscut. Ne-am bucurat din toată inima. Am fost invitate acasă la Preasfinția Sa. Menționez că fusese cu mulți ani în urmă coleg cu tata la „Academia Teologică” din Oradea; apoi tata a fost preot în satul natal al Preasfințitului, Vintere, până la interzicerea Bisericii noastre.

Am ținut în continuare legătura cu Preasfinția Sa, ne vizita și, în perioada aceea de clandestinitate, a fost confesorul familiei noastre. Într-o vreme venea seara târziu la noi - acum locuiam în același bloc - să dea telefoane, întrucât telefonul propriu îi era ascultat. De multe ori ne spunea că a fost chemat la Securitate pentru că în timpul acela să-i fie „scormonită” locuința. Cu mințile lor întunecate, cei ce-l „invitau” căutau să-l găsească vinovat de înaltă trădare pentru apartenența la Biserica ce s-a implicat în viața și istoria poporului român și căruia numai bine i-a făcut.

Am ascultat și „Memorii” înaintate conducerii de partid și de stat pentru repunerea în drepturi a Bisericii Greco-Catolice, atunci suprimată. Acestea au fost redactate de Preasfinția Sa.

A fost alături de noi în multe momente fericite ori triste ale vieții noastre. În familie a botezat-o pe una din nepoate, astăzi călugăriță, eu fiindu-i nașă de botez. A celebrat cununia surorii mele Felicia, iar copiii mei au avut bucuria de a-l avea confesor.

La moartea tatei, în 1971, i-a scris mamei mele o scrisoare emoționantă prin care-și motivează absența de la înmormântare. Va merge mai târziu la mormântul tatei din Șimleu Silvaniei, împreună cu noi. La rugămintea mamei, alege următorul epitaf ce este gravat pe cruce: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții”.

PSS Iuliu Hirțea a fost înconjurat mereu de preoții lui. De multe ori se întâlneau așa încât să nu fie observați împreună. Tata îl vizita la „Vinalcol”, în Oradea, acolo unde Preasfinția Sa era angajat funcționar. Împreună stăteau ore întregi pe o bancă în parcul central, după care tata venea acasă la Șimleu întărit sufletește. A avut o mare contribuție la menținerea moralului preoților greco-catolici care ocupau funcții civile. Pe lângă obligațiile de serviciu, le mai avea și pe acelea de păstor al atâtor suflete risipite: unele s-au pierdut, altele au rezistat cu credință tare și speranță care i-au ajutat să traverseze perioada atât de lungă, de întunecată și de grea dintre anii 1948-1989.

Pe lângă bunătatea sufletească, concretizată în mâna de ajutor pe care o oferea multora, era de-o modestie ieșită din comun; îmi vine în minte imaginea Preasfinției Sale, în fața „Alimentarei”, cu plasa de nylon în mână. Odată, întâlnindu-mă cu Preasfinția Sa în oraș,

mi-a făcut cunoștință cu personalități de frunte ale altor comunități religioase, pe care le prețuia și care la rândul lor îl respectau. Întorcându-ne acasă, în tramvai, stând în partea din spate a vagonului, mi-a spus: „Va veni vremea, va veni pentru Biserica noastră!”

Eu nu puteam să cred acest lucru.

Eram ferecați parcă într-o lume, într-un sistem care nu avea cum să se destrame. Credința desăvârșită, rugăciunile, martiriul, acestea sunt virtuțile care ne-au adus astăzi la libertate, la normalitate. Nu putem mulțumi suficient lui Dumnezeu pentru asta.

A cunoscut închisorile amarnice ale vremii și cei 13 ani de detenție i-au șubrezit sănătatea.

L-am vizitat rar acasă pe PSS Iuliu Hirțea, pentru că mă temeam de Securitate, care a fost în copilărie și tinerețe „piaza noastră rea”. Am fost la patul său de suferință, la spital, unde, spre bucuria Preasfinției Sale, a fost vizitat și de alții „care se temeau”, printre care și unul din redactorii ziarului „Crișana”. Altădată ne-a chemat împreună cu soțul meu acasă și ne-a spus împăcat că „nu e ce m-am temut”, adică boala aceea necruțătoare.

A plecat dintre noi la 64 de ani, cu mari regrete, pentru că am fi dorit să ne fie alături, cel puțin până a venit vremea ieșirii la lumină. Am simțit atunci că din nou suntem singuri, fără un sprijin, fără un sfătuitor. A plecat fără să aibă posibilitatea să fie cunoscut de către enoriașii din întreaga Eparhie, fără să poarte însemnele unui Episcop - poate nici nu le-a avut -, fără să aibă un sediu: acesta i-a fost apartamentul din str. Magheru nr.44.

Prohodul l-a oficiat IPS Alexandru Todea, viitorul Cardinal, în capela „Frențiu”, în preziua înmormântării, în prezența a 9 credincioși. Preasfințitul Alex. Todea a spus atunci cu lacrimi în ochi: „Episcopul Iuliu Hirțea a fost unul din cei aleși, poate cel mai ales dintre noi”.

Mormântul i-a fost îmbrăcat cu o mulțime de coroane. Una a rămas însă foarte mult timp pe mormânt. Pe ea era scris; „Te plâng fiii Sătmarului!”

Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a învrednicit cu un Stăpân care a reușit să mențină credința în Biserica Romei, ca o flacără aprinsă, Biserica ce a putut să iasă din catacombe când a voit Domnul.

Biroului Pastoral Eparhial pentru laici în protopopiatele Eparhiei

În perioada 24 februarie - 27 martie a.c. Biroul Pastoral Eparhial pentru laici (BPEL) Oradea a organizat, împreună cu Părinții Protopopi, întâlniri de informare cu preoții din protopopiatele Eparhiei de Oradea. Luni, 24 februarie a avut loc întâlnirea cu preoții din protopopiatele Zalău, marți, 25 februarie cu preoții din protopopiatul Șimleu, joi 13 martie cu preoții din protopopiatele Carei, Tășnad și Supur, vineri, 14 februarie cu preoții din protopopiatele Marghita și Ier iar joi, luni 17 februarie cu preoții din protopopiatele Beiuș și Holod, iar joi, 27 martie cu preoții din protopopiatul de Oradea.

La aceste întâlniri din partea Biroului Pastoral Eparhial pentru laici Oradea au participat: Pr. Paul Popa, și Horia Marchiș, Sr. Ligia Man (Departamentul pentru cateheza și Religie), Pr. Anton Cioba (Biroul de presă).

Întâlnirile au început cu salutul călduros din partea protopopului gazdă, o rugăciune, urmată mai apoi de o meditație ținută de Sr. Ligia Man. Pr. Paul a făcut o introducere în tematica întâlnirii subliniind necesitatea colaborării strânse între Biroul Pastoral și preoții din protopopiate pentru pregătirea Planului pastoral eparhial și a unor itinerarii pastorale parohiale. A mai prezentat câteva sugestii pentru etapele redactării Planurilor pastorale.

Cunoașterea situației reale și a nevoilor din parohii, consolidarea comunicării în protopopiate, pregătirea de itinerarii formative strategii și proiecte pastorale pentru anul pastoral 2014-2015. Pregătirea din timp pentru copii, tineri și adulți, colaborarea cu Departamentul pentru învățământ (cateheza și religie în școli), colaborarea cu Biroul de Presa pentru o mai bună imagine a bisericii noastre.

Au urmat dezbateri în cadrul cărora preoții din protopopiate au evidențiat importanța redactării Planu-

lui Pastoral eparhial plecând de la o strânsă colaborare între BPEL și parohii, pornind de la realitățile prezente și venind în întâmpinarea necesităților concrete ale comunităților parohiale. Aceste întâlniri cu preoții din protopopiate au fost percepute de către cei prezenți ca o dovadă a interesului BPEL de a sprijini din toate punctele de vedere o pastorație cât mai dinamică în parohii pentru toate grupele de vârstă precum și de a fi un real ajutor fiecărui preot în parte în vederea realizării itinerariilor pastorale parohiale. Cei prezenți au apreciat intenția BPEL de a lucra la Planuri Pastorale care să fie eficiente în actualul context al vieții ecleziastice locale.

Aceste întâlniri de informare ale BPEL în protopopiate sunt importante pentru pregătirea Planului Pastoral eparhial pe anul 2014-2015 și pentru sprijinirea preoților în realizarea itinerariilor Pastorale Parohiale.

Biroul Pastoral Eparhial

Reuniunea Mariană s-a reînființat la Voivozi

Marți, 25 martie, a.c., s-a reînființat Reuniunea Mariană în Parohia Voivozi de Șimian.

Cu ocazia sărbătorii „Bunavestire” nouă enoriașe s-au înscris în Reuniunea mariană, care astfel a

„renăscut” în această parohie după 66 de ani. După o prealabilă pregătire catehetică, ele și-au mărturisit dorința de a intra în acest grup devoțional și pastoral în cadrul liturgic după tipicul primirii solemne. Aceste fiice devotate Maicii Sfinte au fost și până în acest moment alături de paroh și s-au implicat prin rugăciune și caritate în viața pastorală locală.

După primirea solemnă, credincioasele au primit un rozar, o carte despre reuniune și una devoțională, respectiv o diplomă. Momentul festiv s-a încheiat cu o scurtă primă ședință în care s-a stabilit numele reuniunii locale – „Bunavestire” și s-a ales președinta, în persoana doamnei Ștefan Irina, asistată de doamna Ghițulescu Ana. Dornice de a fi de folos Bisericii, grupul marian a stabilit și împărțirea misterelor pentru a oferi zilnic un Rozar viu Preacuratei Fecioare Maria.

Fie ca Mama noastră cearască să le mijlocească la Dumnezeu pentru har și pace.

Pr. Zorel ZIMA

Alin CREȚU

Minciuna – care îi sunt motivațiile și mecanismele?

Definiția cea mai simplă a minciunii este „a spune neadevărul” sau „a face afirmații neadevărate”. Motivațiile aflate în spatele recursului la minciună. Aceste motivații pot fi complexe și foarte variate. Unul dintre motivele pentru care oamenii mint îl reprezintă frică. Faptul că un om încalca anumite reguli sau legi îl face pasibil de posibile sancțiuni. În consecință, încearcă să se protejeze mințind, mistificând realitatea (evident, pentru a ascunde greșeală sau infracțiunea comisă în mod expres sau involuntar).

Minciună poate fi demascată, însă mincinosul câștiga timp înaintea sancționării sale. Astfel, devine un instrument de protecție pentru frică indusă de persoanele autoritare, care nu tolerează eșecurile sau rateurile subordonaților.

Un alt motiv de a minți îl reprezintă *frustrarea și dorința de afirmare*. Mulți oameni se simt foarte frustrați din cauza unui sentiment de insignifianță personală (făcând bilanțul „realizărilor” proprii, care sunt foarte modeste sau absente). Pentru a putea impresiona pe cei din jur, persoană nerealizată existențial face afirmații gratuite, brodează scenarii fantasmagorice (dificil sau imposibil de verificat), inventează aventuri fabuloase (dovedind multă imaginație), toate acestea având un impact deosebit asupra anturajului său audienței. Mincinosul dobândește astfel recunoașterea, valorizarea pe care și-o dorește. Putem vorbi aici despre sindromul baronului Von Munchausen.

Unii mint din *nevoia personală de mister*. Multe persoane simt nevoia de ocultare a amănuntelor proprii existente, iar minciuna este un instrument potrivit. Femeile tind să mintă în privința vârstei lor reale (de regulă, un subiect confidențial, jenant). Oamenii pot minți în privința resurselor financiare de care dispun, a vârstei la care și-au început în mod real viața sexuală, a abilităților acumulate până la o anumită vârstă, a numărului de parteneri de sex opus cu care au avut relații de diverse tipuri etc.

Alți oameni mint din nevoia de a se juca. Unii se simt plictisiți, blazați la gândul că trebuie să facă numai afirmații conforme cu realitatea. Atunci, ei încearcă să inventeze ceva ireal, fie pentru a vedea reacția celorlalți, fie pentru că și-ar dori să fi făcut în mod real ceea ce pretind că au realizat. Minciuna este aici un vehicul al aspirațiilor ascunse.

Minciună poate fi *un important instrument de manipulare*. Cazul clasic este cel descris în piesa „Othello” de Shakespeare, în care se descrie modul în care Iago, printr-un lanț continuu de minciuni, spuse cu mult talent și logica, îl împinge pe Othello către gelozie extremă și crimă. Aici putem vorbi despre nevoia de avea putere și / sau influența asupra altor oameni, prin puterea noastră de convingere, prin neadevăruri abile, emise cu țintă precisă.

Minciuna este adesea și *un instrument de propagandă*. Presa, diverse regimuri politice, felurite instituții încearcă frecvent să ne facă să credem ceea ce ei doresc să credem (să devenim convinși de viziunea lor, mai mult sau mai puțin reală, asupra realității). Toate aceste motivații, pe care le-am enumerat, pot fi adesea intricate sau combinate, ca să nu mai vorbim despre tendința patologică de a minți.

Privind și mai în profunzime lucrurile, realizăm că minciuna este expresia unei temeri abisale de a înfrunta consecințele afirmării clare și complete a adevărului.

Uneori, adevărul sau minciună din cuvinte se pot filtra prin intermediul limbajului nonverbal.

Fericitul Augustin spune că: „prin intenție, și nu prin adevărul sau falsitatea lucrului însuși, trebuie să judecăm dacă se minte sau nu se minte... Se poate minți spunându-se adevărul... A minți înseamnă a vorbi împotriva gândirii proprii cu intenția de a înșela”. Prin aceasta se releva faptul că minciuna nu înseamnă în mod necesar falsitate. Adică se poate minți și comunicând adevărul, numai că acesta e comunicat în așa fel încât să îl inducă în eroare pe interlocutor.

Minciuna este întotdeauna motivată, supradeterminată de dorințe, de interese. Ea este o cale de împlinire facilă a scopului. Ea este o achiziție culturală ce se rafinează pe măsură ce subiectul ajunge la o anumită performanță cognitivă, dobândește o anumită experiență praxiologică, știe să selecteze și să ierarhizeze, dispune de o anumită performanță discursivă, este integrat în comunitate și are anumite interese. Nu se minte doar de dragul de a minți.

Actul de a minți presupune:

- o anumită capacitate proiectivă, ideatională, prin care să se treacă dincolo de prezent (în general, mincinosul este un individ nemulțumit);
- cunoașterea adevărului, dar, atenție, și abținerea de a-l spune, de a-l exprima;
- fructificarea efectivă de a ști mai mult decât alt subiect, de a i-o lua înainte.

Pentru a induce pe cineva în eroare oamenii se folosesc de anumite tehnici sau mecanisme care se potrivesc cel mai bine situației și care se presupune că vor avea efecte cât mai puternice. Acestea pot fi folosite separat sau împreună și țin cont de importanța faptului care se dorește a fi indus sau condiționat victimei. Cele mai cunoscute mecanisme de inducere în eroare sunt următoarele:

Negarea

Presupune a da răspunsuri false la o întrebare directă. Este cel mai stresant mod de a minți, așa că majoritatea oamenilor folosesc alte forme de minciună. Negarea creează un dezechilibru în psihicul oamenilor numit disonanță. Cei ce practica negarea trebuie să se protejeze

(continuare în pag. 15)

Exerciții Spirituale

În perioada 22-23 martie 2014, Colegiul Greco-Catolic „Sfânta Familie” din Oradea a participat la exercițiile spirituale premergătoare sărbătorii Paștelui. Acestea au avut loc la Băile 1 Mai, unde într-un climat de liniște și retragere din aglomerația zilnică, studenții au avut posibilitatea de a-și pune ordine în suflet, de a-și căuta liniștea și pacea interioară.

În acest an, meditațiile au fost ținute de către părintele Iuliu Muntean, care a vorbit în prima parte a zilei, despre acceptarea și asumarea consecințelor acțiunilor, fapt care duce la libertate. Pentru a fi cu adevărat liberi, este nevoie de voința fiecăruia, de a fi protagoniști în propria viață, de a lupta cu propriul ego, de a căuta înlăuntru, deoarece acolo se află răspunsul și antidotul pentru probleme. De asemenea a vorbit despre fericire, pe care a definit-o ca fiind o consecință a ceea ce produce fiecare și a mentalității iar nu o stare.

Pentru a fi fericit, trebuie să fi recunoscător pentru ceea ce ai și să nu fi supărat pentru ceea ce nu ai. Toate acestea au fost prezentate în lumina sărbătorii Bunei Vestiri, înaintea căreia s-a desfășurat retragerea spirituală, folosind exemplul Mariei care este un model de credință, de acceptare a planului lui Dumnezeu.

În a doua parte a zilei, părintele Iuliu ne-a propus filmul documentar: „De la ambițios la sens- descoperind sensul vieții tale”; film care propune meditația asupra scopului vieții și importanța de a fi fiu a lui Dumnezeu; totodată este prezentată „schimbarea” care are loc ținând cont de libertatea fiecăruia.

Spre final au avut loc concluziile

și întrebările adresate părintelui iar răspunsurile au fost primite cu mare interes. Totodată studenții s-au bucurat de vizita Preasfințitului Virgil Bercea, care a comparat această retragere cu cea a Apostolilor împreună cu Isus.

În noaptea de sâmbătă spre duminică studenții au participat la Adorația Euharistică perpetuă la Biserica Greco-Catolică din Băile 1 Mai.

Seria de exerciții spirituale s-a încheiat, duminică cu Sfânta Liturghie în Biserica Greco-Catolică. Alături de studenți au fost prezenți: părintele paroh Pâncotan Vasile, părintele Popa Paul - magistrul și Eugen Ivuț- vicemagistrul.

Aceste exerciții au avut ca scop pregătirea pentru Sărbătoarea Învierii Domnului nostru Isus Cristos; fiind de folos și cu multe roade spirituale pentru toți cei prezenți.

Nicoleta ALBU

(urmare din pag. 13)

de pericolul de a fi descoperiți, dar trebuie să ia în considerare și prohibițiile pe care le-au interiorizat cu privire la minciună din partea bisericii, societății, părinților. Conflictul psihologic creează comportamente de evitare.

Omisiunea

Cea mai comună formă de minciună este omisiunea sau evitarea. Autorul nu spune o minciună, ci doar omite să spună o informație pe care nu vrea să o comunice. Stresul este mic, pentru că nu a mințit în mod direct, și riscul de a fi descoperit că a omis să spună ceva este mic. „am uitat” sau „nu mi-am dat seama că e important atunci” lasă la îndemâna celui mințit să demonstreze că informația a fost omisă intenționat.

Fabricarea

Implică crearea unei povești. Este cea mai grea formă de minciună. Cei ce mint trebuie să aibă memorie bună și să gândească repede. Ei trebuie să testeze dacă

minciuna se potrivește cu ceea ce a spus deja. Ea poate fi descoperită dacă cei mințiți compara povestea cu investigațiile pe care le-au făcut sau dacă aceștia observă inconsistența în fraze sau în detalii în timpul povestirii. Din nefericire pentru mincinoși, poveștile false sunt ancorate doar la început sau la sfârșit. Când li se cere la jumatea poveștii să se întoarcă la ceva anterior sau să meargă mai departe pierd șirul evenimentelor.

Exagerarea

Este folosită în interviurile de pre-angajare. Aplicații exagerează experiența de muncă, responsabilitățile, educația etc. Întrebările bine țintite despre cunoștințele lor descoperă această formă de minciună.

Minimizarea

Formă de minciună care este folosită pentru a micșora gravitatea unor probleme: „Nu ne descurcăm chiar așa de rău”. Mai este folosită și pentru a micșora anvergura unor greșeli pe care le-am făcut pentru a fi mai puțin pedepsiți.

Retragere spirituală pentru familii la Sânmartin

Departamentul „Familii” al Biroului Pastoral pentru Laici din cadrul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, a organizat în perioada 21-23 martie 2014 la vila „Sântana” din localitatea Sânmartin (Bihor), o retragere spirituală pentru familii cu tema: „Lucrarea Spiritului în viața soților”.

Momentele de comuniune au început în seara de vineri cu „Calea Crucii” și două meditații ale părintelui Mihai Valentin Tegzeș. În dimineața zilei de sâmbătă, ciclul meditațiilor legate de post au fost continuate de același părinte și încheiate de părintele Daniel Berțean.

Sâmbătă, 22 martie 2014, începând cu orele 11, grupul de familii reunite în Sânmartin, s-au alăturat „Marșului pentru Viață” organizat în Oradea. Marșul a început cu un concert susținut de diferite grupuri de copii și tineri, urmat de cuvântări ale mai multor personalități politice și fețe bisericești ale județului Bihor. Traseul urmat ulterior a fost: Piața Independenței – Piața Ferdinand – Calea Republicii – biserica romano-catolică Barátok. Momentul s-a încheiat cu rugăciunea domnească „Tatăl nostru” și cu binecuvântarea PS Virgil Bercea pentru toți participanții.

După-amiaza aceleiași zile a adus o rază de lumină în mijlocul familiilor venite la reculegerea spirituală prin vizita inopinată a ierarhului greco-catolic. Preasfinția Sa, adresându-se familiilor, le-a reamintit cuvântul adresat de Isus ucenicilor Săi atunci când mulțimea „îi împresura din toate părțile”: „Să mergem în altă parte...” (Marcu 1, 38), menționând că aceeași chemare a adresat-o familiilor care au dorit să se regăsească în această perioadă alături de El. Hristos este prezent în viața de cuplu și lucrează în sufletele soților, ajută la buna-înțelegere, oferind ajutor, iertare și iubire. Tot Isus este cel care aduce bucuria de a rămâne uniți, bucuria de regăsire a celuilalt în fiecare zi, indiferent de greutate.

Meditațiile din după-amiaza și seara zilei de sâmbătă, au fost continuate de părintele Mihai Vătămănelu, urmărind „Spiritualitatea familiei”, concluzionând că Spiritul Sfânt oferă „plinătatea” pentru bărbatul și femeia care decid să se ofere unul altuia în Taina Căsătoriei.

În dimineața zilei de duminică, 23 martie, părintele Berțean a propus celor prezenți o meditație asupra „relației cu bunurile materiale” într-o lume care caută siguranța lumescă în detrimentul relației spirituale cu Dumnezeu. Omul este astfel invitat să se dezlipească de cele materiale, să nu-și pună speranța în ele, pentru a putea înțelege adevărata lor valoare prin relația cu Dumnezeu. Atunci când în viața omului nu mai este loc și pentru Creator, omul devine sclav în fața lucrurilor după care aleargă. Materia îi este folositoare omului doar când ea conduce către semeni și implicit către

Dumnezeu, cunoscându-i-se astfel adevărata valoare și adevăratul rol. Dacă lumea a fost creată în primele „cinci zile ale creației”, omul a fost creat în ziua a șasea ca „stăpân peste toate”, dar dacă omul se lasă robit de „lume”, întoarce ordinea creației împotriva lui, devenind sclav.

După Sfânta Liturghie oficiată în biserica greco-catolică din Sânmartin, înainte de încheierea retragerii spirituale, câte un membru din fiecare familie prezentă a avut ocazia să tragă câteva concluzii legate de acest eveniment care a adunat împreună persoane din diferite sfere ale societății ce îl au în comun pe Dumnezeu, și care caută în fiecare zi „calea, adevărul și viața” oferite de Mântuitorul Hristos.

La evenimentul din acest an au participat familii din Oradea, Zalău, Șimleu-Silvaniei, Carei, dar și din Orăștie și Cugir. Grupurile de familii au fost însoțite de preoți, printre care s-au numărat:

- Pr. Mihai Valentin Tegzeș – responsabilul grupului de familii de la catedrala orădeană „Sfântul Nicolae”;

- Pr. Mihai Vătămănelu – responsabilul grupului de familii de la mănăstirea franciscană „Adormirea Maicii Domnului”, Oradea;

- Pr. Adrian Podar – pedagog în Colegiul „Sfânta Familie”, Oradea;

- Pr. Florin Mărincean – paroh la biserica „Sfânta Treime”, Șimleu-Silvaniei;

- Pr. Daniel Berțean – paroh la biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Zalău;

- Pr. Prot. Silviu-Lucian Bindea – protopop și paroh al bisericii greco-catolice „Sfântul Ilie Tezvitianul”, Orăștie, Hunedoara;

- Pr. Dr. Ic. Stav. Viorel-Gheorghe Codrea - paroh al bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Cugir, Alba.

Pr. Cristian LASLO

LICEUL GRECO CATOLIC „IULIU MANIU” ORADEA

str. Iuliu Maniu nr. 5, tel. /fax: 0259434526, 0359410518,
www.liceuliuliumaniu.ro; e-mail: liceuliuliumaniu@ yahoo.com

Oferta liceului pentru anul școlar 2014-2015:

- grădiniță - 2 grupe - **40 preșcolari**;
- cls. pregătitoare - 3 clase - **75 elevi**;
- cls. a V-a - 2 clase - **60 locuri** (cu studiul limbilor engheză și germană);
- cls. a IX-a - 1 clasă - **28 de locuri** - filieră vocațională teologie;
- cls. a IX-a - 1 clasă - **28 de locuri** - filieră teoretic, specializare matematică-informatică.

Avantaje:

- * amplasarea liceului în centrul orașului;
- * sistemul atraktiv de burse școlare pentru elevii civlului liceau;
- * climatul de siguranță al elevilor în cadrul școlii;
- * educația în spiritul valorilor moraș-creștine;
- * posibilitatea de cazare într-un mediu modern în internatul școlii;
- * continuarea studiilor universitare în orice domeniu;
- * activități extrașcolare în colaborare cu diverse organizații și asociații.

Buna Vestire în Eparhia de Oradea

Marți, 25 martie 2014 s-a produs într-adevăr o „bună veste” în catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea. Un întreg lanț de evenimente a desăvârșit această zi de sărbătoare.

Sfânta Liturghie a debutat cu un moment foarte emoționant pentru Seminarul orădean. Nu mai puțin de 18 seminariști din anul I și anul II au primit binecuvântarea de a purta reverenda, fiind înveșmântați de însuși Preasfințitul Virgil. De asemenea, fratele Sebastian Severian Dod, actualmente călugăr la Mănăstirea din Șumal, originar din parohia Arduș, absolvent al Seminarului și al Facultății de Teologie Greco-Catolică din Oradea și absolvent al unui master la Institutul Pontifical Oriental din Roma, a primit treptele lectoratului și ipodiakoniatului.

Solemnitatea Sfintei Liturghii, la care sigur nu întâmplător au concelebrat împreună cu PS Virgil 25 de preoți, a fost marcată și de hirotonirea în treapta preoției a trei diaconi:

- **Ioan Mitre**, născut în localitatea Hida, județul Sălaj, provenind din parohia „Sfânta Familie” Zalău, în vârstă de 54 de ani, căsătorit și tată a trei copii, absolvent al Seminarului și al Facultății de Teologie Greco-Catolică din Oradea în anul 2013;

- **Florentin Costea - Ifrim**, 51 de ani, născut în Tulcea, locuind împreună cu soția și fiica sa în Mantova - Italia, absolvent al Seminarului din

Buzău în 1985 și licențiat în Drept;

- **Alin Ionuț Papiț**, 26 de ani, din Marghita, căsătorit și absolvent al Seminarului din Oradea și al Masterului în cadrul Facultății noastre în 2011.

Pr. Ioan și Pr. Alin vor primi misiuni în cadrul unor parohii din Eparhia de Oradea, în timp ce Pr. Florentin va sluji comunitățile de români din Italia.

Dincolo de însemnătatea personală, consider că această zi a fost cu adevărat una binecuvântată. La fel cum Sfânta Fecioară a primit o misiune de la Dumnezeu, așa și noi am devenit slujitori ai Lui, sub diferite forme.

Antoniuc SUCIU

Reculegeri spirituale pentru tinerii din Protopopiatul de Zalău

În perioada 28-30 martie 2014 au avut loc la Șinteu, jud. Bihor, reculegerile spirituale cu tinerii din Protopopiatul de Zalău. Pr. Paul Popa, cel a ținut meditațiile la aceste reculegeri le-a vorbit tinerilor despre importanța drumului spiritual pe care fiecare dintre noi trebuie să-l parcurgem, asemenea celor doi ucenici aflați în

drum spre Emaus. Isus, călătorul și prietenul cel bun, ne însoțește mereu, în orice moment de îndoială, de tristețe, pentru ca apoi, să fim luminați, să-l descoperim și noi, în Euharistie, devenind apostoli, care, plini de bucurie îl vor duce pe Cristos, fără teamă, oriunde se vor găsi: la școală, în familie, pe stradă, în cercul de prieteni, etc.

Sfânta Liturghie, Sfânta Spovadă, discuțiile pe grupuri, Calea crucii și Adorația euharistică, au fost momente de profundă încărcare spirituală pentru cei aproape 50 de tineri prezenți la această reculegere.

Pr. Ciprian Robotin, Pr. Alexandru Fiț, Ipodiaco-nul Marius Matei și surorile Sfintei Inimi a lui Isus i-au însoțit pe acești tineri atât fizic cât și spiritual pe tot parcursul celor trei zile, iar într-una din zile au avut plăcerea vizitei Pr. Protopop Valer Părău și a Pr. Daniel Bertean.

Fie ca Inima Preamilostivă a lui Isus să-i însoțească pe drumul vieții lor, dezlegându-le mereu tainele Sale minunate.

Sr. CORNELIA

Reculegeri spirituale pentru tinerii din Protopopiatul Șimleu Șilvaniei

În perioada 28-30 martie 2014, la Pădurea Neagră, Județul Bihor, s-au reunit peste 80 de tineri din Protopopiatul Greco-Catolic Șimleu Șilvaniei pentru reculegerile spirituale anuale. Tema din anul acesta a fost „Redescoperirea credinței”. Activitatea a fost organizată de către Protopopiatul Greco-Catolic Șimleu-Silvaniei reprezentat de către părintele protopop Nicolae Bodea și responsabilul cu pastorația tinerilor pr. Ioan Șanta în colaborare cu Biroul Pastoral Eparhial Oradea. Meditațiile au fost ținute de către părintele Mihai Vătămănelu OFMC, meditații care au subliniat necesitatea redescoperirii lui Cristos și implicarea activă a tinerilor în activitatea Bisericii prin practicarea virtuților precum: toleranța, spiritul de cooperare, dragostea față de aproapele, rugăciunea și implicarea în acțiuni de voluntariat.

În acest sens tinerii prezenți au participat activ la fiecare moment al activităților propuse, demonstrând că oamenii pot comunica, pot realiza legături strânse între ei, că viața este un dar de la Dumnezeu și că fiecare poate să devină slujitor al lui Cristos.

Prof. Maria BORZ

Tradiționalul pelerinaj al greco-catolicilor din Italia

Pelerinajul anual la moaștele Sfântul Anton, al Românilor Uniți cu Roma din cadrul comunităților parohiale din Italia, a transformat și anul acesta impunătoarea bazilică antoniană într-un loc de rugăciune, reculegere și meditație în frumoasa limbă românească după rânduiala Bisericii Răsăritului creștin.

Duminică 30 martie 2014, pelerinii sosiți din multe părți ale Italiei la Padova, s-au apropiat de Taina sfintei Mărturisiri, în limba maternă, i-au cerut ajutor lui Dumnezeu și prin mijlocirea rugăciunilor la Sfântul Anton participând la Dumnezeiasca Liturghie arhierescă a Sfântului Vasile cel Mare la ora 12.15. Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop român unit de Oradea a fost anul acesta Arhiepiscopul slujitor la Sfântul Altar, împreună cu părinții preoți ai comunităților parohiale din Italia, cu precădere din zonele Triveneto, Emilia Romagna, Milano/Lombardia, Roma/Lazio.

Răspunsurile la slujba liturgică au fost date de corul studenților teologi de la Colegiul Pio Romeno din Roma, însoțiți de însuși pr. Gabriel Bubo, Rectorul prestigioasei instituții românești din Roma.

Părintele Enzo Poiana, Rectorul Bazilicii Sf. Anton din Padova a primit titlul de Arhimandrit din partea Sinodului Bisericii Române Unite cu Roma și a P.F. Sale Card. Lucian Muresan, prin binecuvântarea PSS Virgil Bercea. Onorificența a fost dăruită ca semn de apreciere și grațitudine pentru activitatea pastorală și caritativă în favoarea Comunităților românești catolice orientale de rit bizantin.

Pr. Ioan Alexandru Pop, coordonatorul național pentru Italia, a primit brâul roșu și alți patru preoți au

primit crucea pectorală în semn de apreciere și mulțumire pentru activitatea pastoral-misionară desfășurată în ultimii ani: Pr. Cătălin Pop, Pr. Aetius Pop, Pr. Horea Costinaș și Pr. Mihai David.

Prezența diaconilor și a ipodiaconilor la Sfânta Liturghie a îmbogățit slujirea liturgică tipică ritului oriental bizantin, iar PSS Virgil, prin trăirea sfintei Liturghii a transmis preoților slujitori și credincioșilor bucuria participării la Sfânta Euharistie. În cadrul omeliei i-a încurajat pe toți credincioșii prezenți la menținerea credinței, cunoașterea și trăirea valorilor care aduc noroc și bucurie în viață. Sfântul Anton de Padova a fost un mare predicator al Evangheliei, de fapt este „Doctor al Bisericii”, trăind cu propria viață calea sfințeniei și a comuniunii cu Dumnezeu în slujba oamenilor.

Pr. Ioan MĂRGINEAN-COCIȘ
www.bru-italia.eu

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211;
e-mail: caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

**Implică-te! Să finalizăm împreună: Casa Frențiu!
Casa unei bătrâneți înțelepte, senine și respectate!**

Împreună cu 2%

Fiți generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la finalizarea Casei Frențiu direcționând 2% din impozitul pe venitul din 2013!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit
ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA

Cod Fiscal
RO 17085486

Cont bancar
RO 27 BTRL 0050 1205 7261 6902
BANCA TRANSILVANIA

Fișa completată se depune la Administrația Financiară sau poate aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.